

LAReS

*Lowlands
Archaeological
Research
Service*

De geplande werken aan de Mollemansstraat te Westerlo Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
N. Jennes

Colofon

Titel: De geplande werken aan de Mollemansstraat te Westerlo. Archeologienota.

Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Niels Jennes

Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 777

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: september 2023

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van Maatregelen

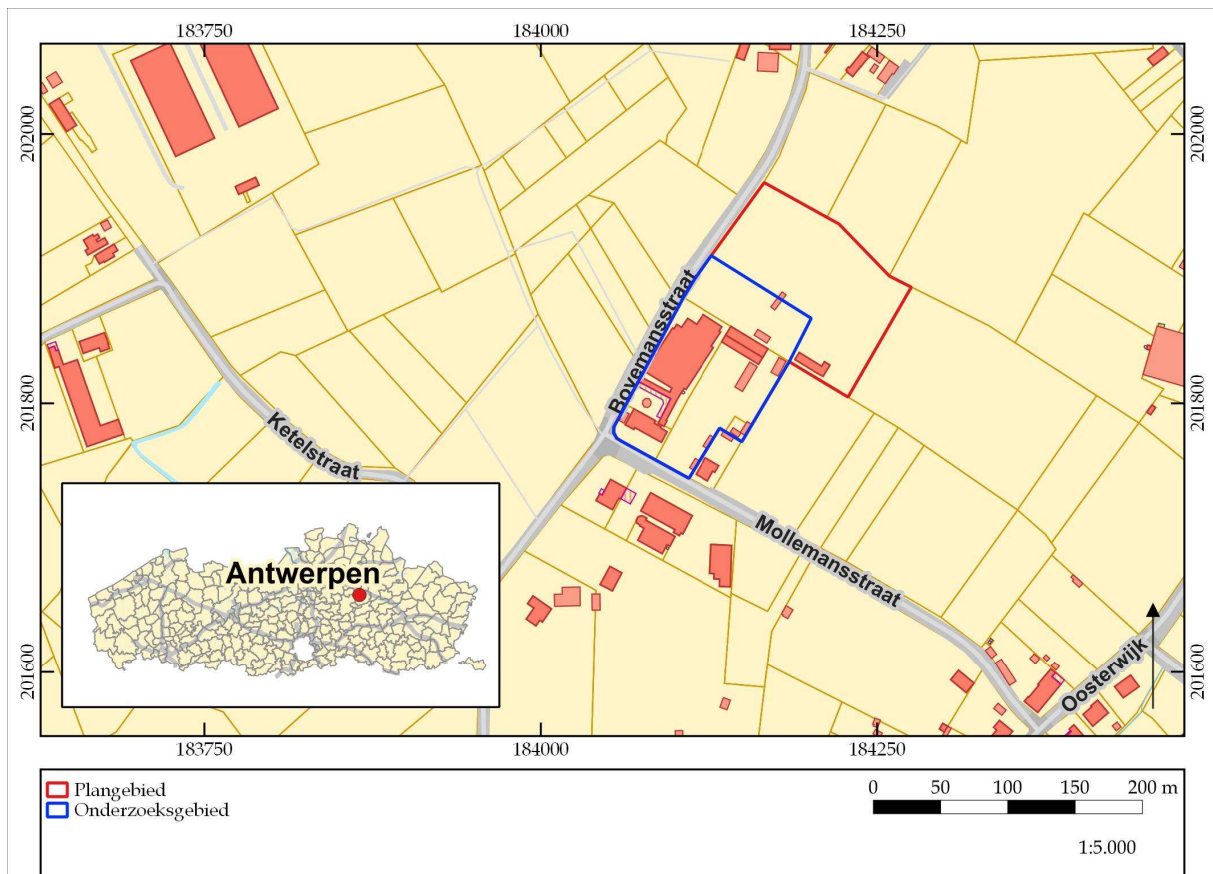
Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	6
3.1 SAMENVATTING GEPLANDE WERKEN	6
3.2 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL	7
3.3 AANBEVELINGEN	7
LIJST VAN FIGUREN	8

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de hoek tussen de Bovemans- en de Mollemansstraat te Westerlo (provincie Antwerpen). Het omvat verschillende percelen met een totale oppervlakte van ca. 23.450 m². Binnen het terrein is momenteel een manege gevestigd. Het grootste gedeelte is bijgevolg bebouwd en verhard.

De opdrachtgever plant enkele regularisaties en op te bouwen, kleinere constructies (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Mollemansstraat, Westerlo
Ligging	Mollemansstraat 14., 2260 Westerlo
Kadastrale gegevens	Westerlo, 2 ^e afdeling, sectie B, percelen 119A2, 119V, 119Z, 119Y, 119X en 110A (partim.)
Bounding Box	X Y 183926 201713 184375 201939
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2023I85
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Niels Jennes, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162 Niels Jennes: OE/ERK/Archeoloog/2017/00195
Termijn	september 2023
Geplande ingreep	De opdrachtgever plant de regularisatie van enkele structuren, alsook de opbouw van enkele kleinere constructies.
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 23.450 m ²
Oppervlakte werken	Sloopwerken: 141,36 m ² ; regularisatie en bouw: 2.260,7 m ² .
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek, vrijgave

3 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

3.1 Samenvatting geplande werken

Het terrein is momenteel in gebruik als paardenmanege. Het onderzoeksgebied is quasi volledig bebouwd en verhard. Een grotendeelse verstoring van het terrein kan enigszins vermoed worden. Ter hoogte van Oosterwijk 32 kan op geopunt.be een boring worden teruggevonden (ca. 250 m ten noordoosten van het plangebied). Het plaggendek kent hier een dikte van ca. 50 cm -mv, waardoor kan vermoed worden dat het terrein wel degelijk verstoord ga zijn (afgaand van een fundering op de vorstvrije grond van minstens 80 cm -mv). Daarnaast zijn op het terrein met zekerheid verschillende leidingen en kabels aanwezig welke eveneens een verstoring van het terrein zullen hebben veroorzaakt.

In eerste instantie plant de opdrachtgever enkele constructies te slopen. Het betreft de volgende constructies:

- De sanitaire blok in het zuidwesten van het terrein: 22,67 m²;
- Paardenbox in het noordoosten van het terrein: 40 m²;
- Paardenbox centraal in het oosten van het terrein: 78,69 m².

Vervolgens plant de opdrachtgever de bouw en regularisatie van enkele constructies, alsook de aanleg van enkele infiltraties:

- Infiltratie in het oosten van het terrein (35x5 m): 175 m²;
- Infiltratie in het noorden van het terrein (15x2 m): 30 m²;
- Terrasoverkapping in het zuidwesten van het terrein: 72 m²;
- Regularisatie van de kiezelverharding in het westen van het terrein: 357 m²;
- Regularisatie van paardenboxen in het oosten van het terrein: 85,19 m²;
- Regularisatie van een schuifstal in het oosten van het terrein: 50,3 m²;
- Regularisatie van de erfverharding in het noordoosten van het terrein: 95,4 m²;
- Bouw van een nieuwe sanitaire blok in het zuidwesten van het terrein: 80 m²;
- Uitbreiding rijhal in het noordwesten van het terrein: 71,05 m²;
- Bouw van een nieuwe loopstal in het noordwesten van het terrein: 324 m²;
- Bouw van een mestopslag in het noordwesten van het terrein: 70 m²;
- Verbouw van paardenboxen in het oosten van het terrein: 421,76 m²;
- Bouw van paardenboxen in het oosten van het terrein: 279,6 m²;
- Bouw van nieuwe paardenboxen in het noordoosten van het terrein: 149,4 m².

Samenvattend omvatten de geplande werken de volgende zaken:

- Sloopwerken: 141,36 m²;
- Regularisaties: 587,89 m²;
- Bouw en verbouwingen: 1.672,81 m².

De geplande werken gebeuren in een zone die reeds volledig ontwikkeld is. Daarnaast bevinden de geplande werken zich versnipperd over het terrein. Ze bestaan uit zeer beperkte oppervlaktes.

Voor het uitgraven van de infiltraties kan uitgegaan worden van een diepte variërend tussen 35 en 50 cm, wanneer de oppervlakte in verhouding tot het volume wordt berekend.

Voor de dieptes van de nieuw te bouwen paardenboxen wordt slechts ca. 10 cm afgegraven. Ze liggen op quasi volle grond. Hetzelfde geldt voor de mestopslag.

Voor de fundering van de sanitaire blok wordt gegraven tot ca. 1 m -mv. Hetzelfde geldt voor de funderingen van de rijhal en de loopstal.

3.2 Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt, hoewel de huidige archeologische kennis toch nog als enigszins beperkt kan worden beschouwd. Er is weinig geweten over het plangebied en de aangrenzende terreinen, zodat onbekend is wat er zich hier aan mogelijke archeologische resten in de bodem kan bevinden.

Verder archeologisch onderzoek zou dus meer informatie kunnen opleveren over de menselijke aanwezigheid in dit gebied. Het kennisvermeerderingspotentieel wordt als groot ingeschat. Het potentieel op het aantreffen van resten uit andere perioden maken het interessant om bij aanwezigheid van archeologische resten de hiaten in de kennis van de regio op te vullen. Echter zijn de werken te beperkt en versnipperd, alsook de vermoedelijk te verstoord, om nog enige kenniswinst te genereren bij een eventuele opgraving.

3.3 Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein sprake is van een middelhoge potentie wat betreft de periode neolithicum tot en met de volle middeleeuwen. Echter is het terrein volledig ontwikkeld als manege. Het terrein is quasi volledig bebouwd en verhard. Op basis van boringen in de nabijheid van het plangebied, is het plaggendeek ca. 50 cm dik. Afgaande op de funderingen van de constructies (minstens ca. 80 cm -mv), alsook de aanwezigheid van leidingen, kan er van uitgegaan worden dat de **bodem reeds verstoord** gaat zijn.

Daarnaast zijn de **geplande werken binnen het onderzoeksgebied dermate versnipperd en beperkt in oppervlakte, dat de kenniswinst bij een eventuele opgraving te laag wordt ingeschat**. Bijgevolg is vervolgonderzoek hier moeilijk te verantwoorden.

Op basis van deze redenering wordt dan ook besloten om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling. Er is bijgevolg geen programma van maatregelen opgesteld.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding
2023I85	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	nvt	1:5.000